

Razlika između proizvoda na vodenoj osnovi i osnovi otapala

Na tržištu možemo naći dva tipa premaza za zaštitu drva, klasični alkidni premazi na osnovi otapala te ekološki premazi na vodenoj osnovi.

Majstori se još uvijek u velikoj mjeri odlučuju za korištenje proizvoda na osnovi otapala. Kod tih premaza karakteristična je standardna, dugoročna kvaliteta. No, u proteklom desetljeću kvaliteta vodenih premaza je iznimno unaprijeđena i u nekim karakteristikama nadmašuje kvalitetu proizvoda na osnovi otapala u širokoj potrošnji. Kod ovih premaza postoje određene razlike i pravila za odgovarajuću upotrebu, što saznajemo u nastavku.

Tvrtka JUB, svojim asortimanom za zaštitu drveta, pruža mogućnost odabira obje vrste premaza. Niže su opisane glavne karakteristike.

Vodeni premazi su obično disperzije akrilnog veziva. Kvalitetna veziva ove vrste su zbog manje osjetljivosti na UV zračenja vremenski vrlo postojana. Sušenje tih premaza odvija se isparavanjem vode i povezivanjem polimernih čestica u homogeni film. Za pravilnu tvorbu filma, temperatura mora biti viša od 5°C.

Najveća razlika između vodenih i premaza na osnovi otapala je kraće vrijeme obrade prvog. To najviše smeta korisnike kojima je praksa oduvijek bila rad sa klasičnim premazima na osnovi otapala. Kod rada s vodenim premazima moramo biti pažljiviji i brzo popravljati moguće greške. Premaz se osuši u roku od nekoliko minuta i naknadni popravak nepravilnosti više nije moguć. Kad jedanput usvojimo navedene činjenice, u radu s vodenim premazima više neće biti prepreka. Brzo sušenje premaza nam s druge strane omogućava veći broj nanosa u jednom danu i uštedu vremena. Premaz možemo po potrebi rijeđiti vodom. Kist i drugi alat je moguće oprati otopinom deterdženta i vode. Vodeni premazi nemaju neugodan miris i u unutarnjim prostorima bijele nijanse ne požute. Potrebno ih je pažljivo skladištiti jer ne smiju smrznuti.

Većina tradicionalnih kupaca se još uvijek odlučuje za proizvode na osnovi otapala. Kod tih premaza vezivo je alkidna smola rastopljena u organskom otapalu. Zbog ograničenja u zakonodavstvu, zadnjih se godina sadržaj otapala u ovim proizvodima postupno smanjivao. Nastajanje filma je proces u kojem najprije ishlapi otapalo, nakon toga premaz učvršćuje daljnjom kemijskom reakcijom i neko je vrijeme još ljepljiv. Sljedeći nanos je moguć nakon 24 sata, kad se premaz posve osuši. Tragove kista i curenje je zbog karakteristika alkidnih premaza moguće popravljati dulje vremena. Premazi na osnovi otapala u pravilu imaju nešto bolje razlijevanje i viši sjaj u usporedbi sa vodenim premazima. Film alkidnog premaza postaje s vremenom sve teži i krhkiji, posebno na površini. Zaštitni film polako i jednakomjerno otpada s površine. Stoga, premaz je jednostavno obnoviti, često vrlo lako samo četkom odstranimo neprihvaćene dijelove i podlogu isprašimo te osvježimo novim premazom. Za rijeđenje premaza i pranje kista upotrijebimo propisani razrjeđivač.

JUBIN premazi za drvo na vodenoj osnovi su ekološki prihvatljiviji od premaza na otapalu, što dokazuju niske vrijednosti hlapljivih organskih komponenti i usklađenost sa standardom SIST EN 71-3 i SIST EN 71-9 za završne slojeve premaza. Tu pripadaju **JUBIN Lasur** kao transparentni premaz i **JUBIN Decor universal** kao pokrivni premaz. Oba se upotrebljavaju sustavno s pripadajućim temeljnim premazima (**JUBIN Decor primer + JUBIN Decor universal**, **JUBIN Impregnacia + JUBIN Lasur**). JUBIN Impregnacia je biocidna impregnacija koja štiti drvo od drvnih nametnika.

JUBIN premazi na osnovi otapala predstavljaju klasične alkidne premaze. U ovu skupinu premaza za zaštitu drva spadaju **JUBIN Email universal** kao pokrivni premaz, koji se upotrebljava sustavno s temeljnim premazom **JUBIN Wood primer**. Ako želimo transparentni izgled drva, upotrijebimo impregnaciju JUBIN Impregnacia koja nudi zaštitu drva od drvnih nametnika i završnu lazurnu / transparentnu boju **JUBIN Lasur UV premium** (debeloslojna lazura) ili **JUBIN Lasur classic** (tankoslojna lazura).

Za zaštitu pčelinjaka su primjerene obje vrste naših proizvoda, na bazi vode i na bazi otapala. No, budući da su vodeni premazi ekološki prihvatljiviji, svakako ih za zaštitu košnica preporučujemo kao prvi izbor. Kod proizvoda na vodenoj osnovi prednost je široka paleta nijansi. Kod JUBIN Lasur-a na raspolaganju je više od pedeset nijansi. Pokrivni premaz JUBIN Decor moguće je nijansirati u svim nijansama po JUB-ovoj ton karti. Kod lazurnih proizvoda na bazi otapala broj nijansi je ograničen na devet, a kod pokrivne boje na dvanaest nijansi. Dodatna prednost vodenih premaza je brzo sušenje, što znači da pčele već nakon nekoliko sati poslije bojanja možemo preseliti u košnicu.

Sustavi koje preporučujemo za zaštitu košnica su sljedeći:

- **1x-2x Jubin Decor Primer + 2x Jubin Decor universal** (pokrivna boja) ili
- **2x Jubin Lasur** (lazurna boja) ili
- **1x Jubin Wood Primer + 2x Jubin Email universal** (pokrivna boja) ili
- **2x JUBIN Lasur UV premium** (debeloslojna lazura) ili **JUBIN Lasur classic** (tankoslojna lazura)

Bez obzira odlučimo li se za proizvod na vodenoj osnovi ili osnovi otapala, a prije svega u slučaju upotrebe transparentne zaštite drva, vrlo je važan odabir nijanse. U pravilu, vrlo svijetle nijanse zahtijevaju češće obnavljanje premaza. Navedene nijanse sadrže manje pigmenata koji štite drvo od UV zračenja pa je posljedično zaštita nešto slabija. Jače, tamne nijanse se na površini više zagrijavaju zbog čega dolazi do rastezanja i skupljanja drva. Posljedica je brže propadanje drva i češće obnavljanje vrlo tamnih nijansi (npr. ebanovina) u usporedbi sa nijansama srednjeg intenziteta (npr. tik).

